

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

ärinimi: Aktsiaselts Vändra

registrikood: 10052854

tänavanimi: Tehnobaasi

küla: Allikõnnu küla

vald: Põhja-Pärnumaa vald

maakond: Pärnu maakond

postisihtnumber: 87604

telefon: +372 5203971

e-posti aadress: vandra@agrone.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Kasumiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Omakapitali muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Varud	14
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	16
Lisa 7 Bioloogilised varad	16
Lisa 8 Kapitalirent	19
Lisa 9 Kasutusrent	19
Lisa 10 Laenukohustised	20
Lisa 11 Võlad ja ettemaksed	21
Lisa 12 Võlad töövõtjatele	21
Lisa 13 Sihtfinantseerimine	21
Lisa 14 Müügitulu	23
Lisa 15 Muud äritulud	23
Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused	24
Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud	24
Lisa 18 Tööjõukulud	25
Lisa 19 Seotud osapooled	25
Lisa 20 Tingimuslikud kohustised ja varad	27
Aruande allkirjad	28
Vandeaudiitori aruanne	29

Tegevusaruanne

AS Vändra paikneb Pärnu maakonnas Põhja-Pärnumaa vallas. AS Vändra põhitootmisharudeks on veisekasvatus (eelkõige toorpiima tootmine) ja taimekasvatus, mille põhieesmärgiks on sööda tootmine loomakasvatusele.

2022. aastat iseloomustab eelkõige keeruline geopoliitiline olukord Euroopas Venemaa-Ukraina sõja tõttu. See kasvatas toiduainete hindasid ja muuhulgas ka toorpiima hinda, eriti aasta esimeses pooles. Toorpiima hinna tõus mõjutas positiivselt AS Vändra käivet 2022. aastal. Paraku kasvasid ka sisendite hinnad, eelkõige energiakandjate omad, vähendades niiviisi ettevõtte oodatavat kasumlikkust. AS Vändra 2022. aasta realiseerimise müügitulu oli 11,98 miljonit eurot, mis suurenes 4,47 milj euro võrra võrreldes eelmise aastaga. 2022. aastal realiseerisime piima 18 388 tonni. Kaubalisuseks kujunes 98,8%. Lüpsva lehma kohta tootis ettevõtte päevas keskmiselt 40,8 kg piima. Piima müügist laekus 8,48 milj eurot, mis on 2,55 milj euro võrra rohkem kui 2021. aastal.

Veiste arv oli aasta lõpuks 2523 looma, võrreldes eelmise aastaga vähenes 47 looma võrra, sh. lehmade arv oli aasta lõpul 1365 looma.

Veiseliha kogutoodang oli 101,8 tonni, see on 0,4 tonni rohkem võrreldes eelneva aastaga. Lihaks realiseeriti 353 looma. Veiseliha realiseerimine on piimafarmide puhul kõrvaltegevus.

Ettevõttes töötas 2022. aastal keskmiselt 60 töötajat, tööjõukulud oli 2,05 milj eurot.

Ettevõtte bilansimaht oli 2022. aasta lõpu seisuga 25,1 milj eurot, mis suurenes võrreldes 2021. aastaga 5,03 milj euro võrra. Ettevõtte lühiajalised ja pikaajalised kohustused suurenesid 1,56 milj euro võrra.

Investeeringud

2022. aastal tehti jooksvaid investeeringuid tehnikasse. Teostati ka mitmeid hoonete ehitus- ja parendustöid. Üldiselt on Agrone grupi ettevõtted viimastel aastatel investeerinud üle ajaloolise keskmise taseme ja seetõttu on põhivara heas seisukorras. Sellest tulenevalt ei ole otsest vajadust 2023. aastal oluliselt investeerida v.a. jooksvad parendused. Lähimõeldud investeerimispoliitika võimaldab investeeringuid üle-aastate paremini planeerida ja teostada suuremaid kapitalimahutusi just nendel aastatel, kus üldine majandus on paremas seisukorras ning riskid väiksemad. Samas kui riskide mõttes keerukamatel aastatel suurt investeerimisalast survet ei ole.

Roheline Programm

Vändra AS alustas 2019.a. lõpus Rohelist Programmi. Esimene suur samm oli teada saada enda keskkonnamõjude suurima komponendi kliimamõjude jalajälg, milleks kõige levinum rahvusvaheline mõõdik on enda majandustegevuse kasvuhoonegaaside emissioonide hulk ehk süsiniku jalajälg. Selle tarbeks sõlmiti juba jätkutulemusena 2020. aasta esimeses pooles vastava ala tunnustatud partneriga leping süsiniku emissioonide kaardistamiseks Vändra AS-s. Tänapäevase kliimamõju kaardistanud juba viimased 4 aastat ning ettevõtte juhtkonnal on tekkinud hea arusaam, kust piima- ja teraviljatootmise peamised kliimamõjud tulenevad ja milline on selle intensiivsus ühe kg toodangu kohta ning mida saab selle vähendamiseks ette võtta. Kui 2019. aastal oli Vändra AS keskmine kliimamõju intensiivsus ühe 1 kg piima kohta 0,95 kg KHG süsiniku ekvivalenti, siis 2022. aastaks oli meie kliimamõju keskmine intensiivsus ühe kg piimatoodangu vastu langenud -3% võrra tasemele 0,92 kg KHG süsiniku ekvivalenti. Kui võrdleme end sarnase veiste pidamistingimustega teiste Euroopa tootjatega, siis on konkurentidele keskmiseks KHG intensiivsuse näitajaks 1,26-1,50 kg KHG 1 kg piimatoodangu kohta. Selles taustapildis oleme keskmiselt väiksema kliimamõjuga ettevõtte võrreldes Euroopa keskmiste tootjatega. Vändra AS kogu kliimamõju on aastast 20 956 T KHG süsiniku ekvivalenti.

Vändra AS peamised kliimamõjud on seotud kliimamõjude skoobiga nr 1 – enda tootmistevõttes tekkivate emissioonidega. Teiseks oluliseks kliimamõjude tekkimise allikaks on sisse ostetavad kaubad ja materjalid ehk skoop 3. Viimaseks oluliseks osaks kliimamõjude sisse ostetav ja kasutatav energia.

Ettevõtte juhtkond on koostanud ettevõttele jätkusuutliku majandamise arengukava järgmiseks 5 aastaks, mille sisuks on keskkonna aspektist tootmise efektiivsemaks muutmine ning investeeringud keskkonna jalajälje vähendamiseks. Suurem osa ettevõtte edasise kliimamõjude vähendamise alase tegevuskavast on seotud järgmiste tegevustega:

Skoop 1 – enda tootmistevõttes

- Fossiilsete masina- ja autokütuste asendus keskkonnasõbralike kütuste vastu (biometaan või HVO kütused) ja põllul traktorite asendus maksimaalselt veokitega
- Põllul masinategevuste vähendamine ja koormuse kokku tõmbamine, mida aitavad paremad digitaalsed tugisüsteemid
- Kasutame enam põlluharimisel täppisviljeluse töömeetodeid ja masinaid
- Ruumide kütmiseks piima soojusenergia kasutus või biogaasi kasutus
- Loomade söödaratsioonides väiksema emissioonidega söötade kasutus; samuti söötade kasutus, mis vähendavad loomade organismist metaaniemissioonide teket
- Tahke- ja vedelsõnniku emissioonide vähendamine (biogaasi tootmine, laguunide katmine)

Skoop 2 - Energia

- Sisseostetava elektrienergia tarbimine vaid taastuvatest energia allikatest ja osaliselt kohapeal päikseenergiast elektri tootmine
- Energia efektiivsuse kasvatamine (LED valgustus, ventilatsioonisüsteemide väljavahetamine, piimasoojuse kasutamine ruumide kütteks, maakütte pumpade kasutus)

Skoop 3 – Sisseostetavad kaubad ja teenused

- Söödad. Madalama kliimamõjuga söötade samm-sammuline kasutamine
- Vältida GMO sisaldavaid lisaõõtsid toiduratsioonis
- Söödarobotite laiem kasutuselevõtt
- Toiduainetööstuse jääkide laialdasem sisseost ja kasutus loomade söötmiseks.

Ettevõtte kliimamõjude vähendamisele aitab kaasa ka Agrone grupi sisene ringmajanduse võimaluste maksimaalne kasutus. Ühine söödatootmine ja vahetamine grupi ettevõtete vahel, orgaanilise väetiste ja biomasside vahetus, masinate jagamine ning teadmiste siire grupi ettevõtete vahel.

Lisaks kliimamõjudele on Vändra AS ja emaettevõtte Agrone OÜ suuremateks keskkonnamõjudeks veel puhta põhjavee kasutus ja looduse liigirikkus. Põhjavee säästliku kasutuse osas kaalume võimalusi rajada farmikompleksidesse sadevee kogumise mahutid ja automaatika, et seda kasutada farmikompleksi tööpindade ja seadmete pesuks ning kasutuseks tarbeveena olmeruumides. Samuti on huvitavad lokaalsed reovee puhastamise võimalused ja seda tasemele, et vett oleks võimalik tarbeveena farmikompleksides kasutada (liikuvmasinate pesu, ruumide põrandate pesu, WC loputuskastid jms kasutuskohad). Looduse liigirikkuse osas asume rajama õitsvate taimedega piirkondi maaportfelli asukohtadesse, kus mullaharimise või saagi koristusega on meil iga-aastaselt palju väljakutseid. Tervikuna otsime võimalusi väheviljakatele põldude servadele rohealade moodustamiseks.

Vändra AS ja Agrone OÜ on alates 2020. aastast aktiivsed eraalgatusliku SA Rohetiiger liikmed. Panustame Rohetiigri ja tema tegevuse mõju suurendamisse ettevõtluses ja ühiskonnas tervikuna. Samuti kasutame Rohetiigri meeskonna pakutavaid võimalusi Agrone kestlikkuse valdkonna ja inimeste teadmiste arendamiseks.

Venemaa-Ukraina sõja mõju

2022. veebruaris alanud sõda Ukrainas on kahtlemata kogu maailma mõjutanud ja nii ka Agrone OÜ grupi ettevõtteid. See tõi kaasa toorainete hindade järsu kasvu 2022. aastal. Agrone OÜ kontserni kuuluvad ettevõtted on riske osade sisendhindade osas maandanud ja hindasid osaliselt ette fikseerinud. Lisaks kasvas koos muude toorainete hindade kasvuga ka keskmine toorpiima hind Euroopas. See suurendas grupi ettevõtete piimatulusid vastukaaluks kulude kasvule ja seeläbi on Agrone OÜ kontserni ettevõtetel olnud tulemuse mõttes loomulik riskide maandamine. Sellest tulenevalt ei ole ettevõtte terviklik tulemus 2022. aastal oluliselt muutunud.

Tegevuse tsükliisus

Toiduainete tootmine on oma olemuselt stabiilne, kuna inimestel on kogu aeg vaja toituda. Samas oleme täheldanud peamistes hindades ka teatud tsükliisust, kus 2-3 aastat on piimahinnad suhteliselt stabiilsed, samas kui suhteliselt stabiilsele perioodile võib järgneda aasta, kus hinnad oluliselt langevad või tõusevad. Samas on toiduainete hindade puhul ikkagi olemas teatud „alumine piir“, millest hinnad allapoole ei lange, eriti üldises inflatsioonilises makro-keskkonnas.

Peamised suhtarvud majandusaastal ja sellele eelnenud majandusaastal:

	2022	2021
Omakapitali puhaskasumi tootlus = (aruandeaasta kasum/omakapital)x100, %	16,54	8,49
Vara puhaskasumi tootlus = (aruandeaasta kasum/varad)x100, %	13,82	7,40
Raha keskmine laekumisaeg = (nõuded ostjate vastu/müügitulu)x360, päeva	22,12	28,82
Kreditoorse võlgnevuse makseaeg = (võlad tarnijatele/kaubakulu)x360, päeva	28,72	27,21
Põhivara käibekordaja = (müügitulu/põhivara** jääkmaksumus), korda	1,15	0,83
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja = (käibevara/lühiajalised kohustised); korda	7,31	5,85
Vara käibekordaja = (müügitulu/vara), korda	0,48	0,37

* kaubakulu = kaubad, toore, materjal ja teenused, mitmesugused tegevuskulud

** põhivara = kinnisvarainvesteeringud ja materiaalsed põhivarad

Peamised riskid ja arengud 2023. aasta osas

2023. aastal on majandustegevuse peamised riskid seotud jätkuvalt eespool kirjeldatud Venemaa-Ukraina sõja mõjudega. See mõjutab tervikuna toiduainete hindasid kui ka peamiste tootmissisendite (näiteks diiselkütus) hindasid.

Siiski on 2023. aastal sõja mõjud osaliselt taandunud ja ühelt poolt on see toonud kaasa sisendite hindade languse (eelkõige energiakandjad), samas kui langema on hakanud ka toorpiima hind Euroopas. Esimene eelpool nimetatust mõjub AS Vändra oodatavale 2023. aasta tulemusele positiivselt (kulude vähenemine), samas kui teine negatiivselt (tulude vähenemine). Keeruline on prognoosida kui madalale toorpiima hind langeb 2023. aasta kokkuvõttes, aga üldine inflatsiooniline surve Euroopas peaks mingi hetk peatama ka toorpiima hinna edasise languse.

Oluline risk 2023. aasta osas on kindlasti ka taimekasvatuse osas teraviljade saagikused, aga selles osas saab lõplikke järeldusi teha alles oktoobris. Silo varumise osas on aga võimalik juba praegu öelda, et miinimumeesmärgid on õnnestunud täita.

Kolmanda olulise riskina võib nimetada euribori kiiret tõusu, mis tegevusaruande kirjutamise hetkel on saavutanud viimase pea 15-aastase perioodi tipu olles ca 4%. See on kergitanud ettevõtte laenu- ja liisingintresside taset. Viimati oli 6-kuu euribor üle 4% aastal 2008. Samas kui vaadata hetkel euribori futuure, siis oleme arvatavasti saavutanud intressi-tõusu tsükli tipu või oleme sellele lähedal ja järgmise aasta lõpuks peaks euribor taltuma tasemele ca 3,3-3,4%.

2022. aastal oli ettevõtte avatud järgmistele riskidele: tururisk (sh valuutarisk ja intressirisk), krediidirisk ja likviidsusrisk:

- valuutarisk - olulist riski ei ole, sest kõik ettevõtte tehingud on eurodes;
- intressirisk - avaldab mõju euribori tõusu kaudu, liisingud seotud euriboriga,
- krediidirisk - krediidiriski ei ole, kuna tehinguid tehakse pikaajaliste partneritega, mis on lepingutega kaetud;
- likviidsusrisk - ettevõtte likviidsus on tagatud arvelduskrediidi kaudu emaettevõttelt.

Margus Muld
juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	48 144	591 275	2
Nõuded ja ettemaksed	7 098 156	3 713 910	3
Varud	3 552 029	1 844 533	4
Bioloogilised varad	253 798	644 957	7
Kokku käibevarad	10 952 127	6 794 675	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	390 000	390 000	3
Kinnisvarainvesteeringud	128 296	30 712	
Materiaalsed põhivarad	10 776 177	9 941 654	6
Bioloogilised varad	2 894 907	2 953 940	7
Kokku põhivarad	14 189 380	13 316 306	
Kokku varad	25 141 507	20 110 981	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	547 835	298 019	10
Võlad ja ettemaksed	950 415	863 299	11
Kokku lühiajalised kohustised	1 498 250	1 161 318	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	2 639 403	1 419 789	10
Kokku pikaajalised kohustised	2 639 403	1 419 789	
Kokku kohustised	4 137 653	2 581 107	
Omakapital			
Aksiakapital nimiväärtuses	415 164	415 164	
Kohustuslik reservkapital	143 280	143 280	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	16 971 430	15 483 406	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	3 473 980	1 488 024	
Kokku omakapital	21 003 854	17 529 874	
Kokku kohustised ja omakapital	25 141 507	20 110 981	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Müügitulu	11 984 885	7 513 311	14
Muud äritulud	1 326 509	1 166 466	15
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	545 663	197 503	4
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	-450 192	248 240	7
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-1 679	274 223	4
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-6 068 657	-4 408 624	16
Mitmesugused tegevuskulud	-456 005	-326 620	17
Tööjõukulud	-2 051 284	-1 814 632	18
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-1 377 279	-1 349 067	6
Muud ärikulud	-3 509	-2 297	
Ärikasum (kahjum)	3 448 452	1 498 503	
Intressitulud	99 537	42 402	19
Intressikulud	-72 291	-53 263	
Muud finantstulud ja -kulud	-1 718	382	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	3 473 980	1 488 024	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	3 473 980	1 488 024	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	3 448 452	1 498 503	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	1 377 280	1 349 067	6
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-304 911	-73 666	15
Muud korrigeerimised	-1 396 525	-1 699 440	7, 13
Kokku korrigeerimised	-324 156	-424 039	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-253 089	-261 428	3
Varude muutus	-1 707 495	-162 696	4
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	202 147	-147 613	11
Makstud intressid	-1 745	-9 836	
Laekumised sihtfinantseerimisest	1 041 086	1 052 539	13
Kokku rahavood äritegevusest	2 405 200	1 545 430	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-1 290 570	-2 457 404	6
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	544 167	101 833	6
Tasutud bioloogiliste varade soetamisel	0	-287 132	7
Laekunud bioloogiliste varade müügist	825 116	400 475	7
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-99 365	0	
Laekunud tütarettevõtjate müügist	0	444	
Antud laenud	-19 042 723	0	19
Antud laenude tagasimaksed	15 904 785	651 935	19
Laekunud intressid	86 857	29 088	19
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-3 071 733	-1 560 761	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	866 970	897 883	19
Saadud laenude tagasimaksed	-173 681	-99 227	19
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-497 596	-218 642	
Makstud intressid	-72 291	-43 427	19
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	123 402	536 587	
Kokku rahavood	-543 131	521 256	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	591 275	70 019	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-543 131	521 256	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	48 144	591 275	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku
	Aksiakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2020	415 164	143 280	15 483 406	16 041 850
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	1 488 024	1 488 024
31.12.2021	415 164	143 280	16 971 430	17 529 874
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	3 473 980	3 473 980
31.12.2022	415 164	143 280	20 445 410	21 003 854

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS Vändra 2022. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes. Majandusaasta algab 01.01 ja lõpeb 31.12. Ettevõtte kasutab kasumiaruande skeemi nr 1.

AS Vändra kuulub Agrone OÜ kontserni.

Vigade korrigeerimine

Arvestusperioodi jooksul muudetud bioloogilise põhivara klassifitseerimine, kus külvatud talivilil on bioloogilise põhivara alt ümber liigitatud bioloogilise käibevara alla.

Lisarea nimetus	31.12.2021	Muutus	31.12.2021
Bioloogiline vara (põhivara)	3 595 769	-641 829	2 953 940
Bioloogilised varad (käibevara)	3 128	641 829	644 957

Finantsvarad

Ettevõttel on järgmised finantsvarad: raha ja ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded ning ettemaksed, lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdiseväärtuseni.

Raha

Bilansikirjel "raha" on kajastatud kassas olevat sularaha ja kontojääki panga arvelduskontol.

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Äritegevuse rahavood on koostatud kasutades kaudset meetodit. Investeeringu- ja finantseerimistegevuse rahavood on esitatud aruandeperioodi brutolaekumiste ja -väljamaksetena.

Finantsinvesteeringud

Finantsinvesteeringud võetakse arvele soetusmaksumuses, mille moodustavad ostuhind ja mitmesugused soetamisega otseselt seotud väljaminekud.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõuded ostjate vastu on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses.

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes, kusjuures iga kliendi laekumata arved on hinnatud eraldi. Nõuded ja ettemaksed on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses ehk tõenäoliselt laekuvate summas.

Nõuded, mille maksetähtaeg ületab 12 kalendrikuud, kajastatakse pikaajaliste nõuetena. Kui ostjatelt laekumata arvete laekumine loetakse osaliselt või täielikult ebatõenäoliseks, kajastatakse allahindlust kasumiaruande real "Mitmesugused tegevuskulud". Ostjatelt laekumata arved, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, hinnatakse lootusetuks. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Varud

Põllumajanduslik toodang tekib eraldamisega bioloogilisest varast. Bioloogilisest varast põllumajandusliku toodangu saamise või eraldamise hetkel kajastatakse põllumajanduslik toodang tema õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügiikulutused. Selliselt leitud väärtust loetakse ühtlasi põllumajandusliku toodangu soetusmaksumuseks tema edasisel kajastamisel varuna, lähtudes RTJ 4 „Varud“.

Varud on hinnatud lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus on hinnanguline müügihind, millest on maha arvatud hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmisolekusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Bioloogilised varad

Bioloogilist vara kajastatakse bilansis, kui vara on ettevõtte poolt kontrollitav; on tõenäoline, et ettevõtte saab vara kasutamisest majanduslikku kasu ning vara õiglane väärtus on usaldusväärselt hinnatav.

Bioloogilisi varasid kajastatakse nii esmasel arvele võtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügiikulutused juhul kui õiglast väärtust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Õiglase väärtuse aluseks on kasutatud varade turuväärtus.

Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutumisest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi kirjel "Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt". Kui õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt määrata, kajastatakse neid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum ja allahindlused.

Bilansis on kajastatud loomad õiglasest väärtuses, talivilja ja rohumaa rajamine soetusmaksumuses.

Ettevõtte bilansis kajastatakse bioloogilise käibevarana loomakasvatuse tarbitavaid varasid (pullvasikaid ja talivili) ning bioloogilise põhivarana tootvaid bioloogilisi varasid (põhikarja lehmad ja lehmikud), lõpetamata toodangut (pikaajaliste rohumaade rajamine).

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvaraobjekt, mida ettevõtte hoiab eelkõige väärtuse kasvu ja renditulu teenimise eesmärgil ning mida ettevõtte ei kasuta enda majandustegevuses.

Kinnisvarainvesteering võetakse arvele tema soetusmaksumuses ja amortiseeritakse lineaarsel meetodil. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid soetusmaksumuse meetodil analoogiliselt materiaalse põhivaraga.

Ettevõttes on kinnisvarainvesteeringute amortisatsioonimääraks 8%.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuse käigus kasutatavaid varaobjekte, mille maksumus on alates 1000 eurost ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Lühema elueaga või madalama soetusmaksumusega varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks.

Materiaalne põhivara on bilansis kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja allahindlused väärtuse langusest. Põhivara soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kuludest. Kapitali- ja kasutusrendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostenud põhivaraga. Hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikkusest tööeas. Amortisatsioonimäärade vahemikud materiaalse põhivara gruppidele on järgmised:

- Ehitised ja rajatised 3-15%
- Masinad ja seadmed 15-30%
- Muu inventar 20-40%

Piiramata kasutusega objekte (maa) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamisel kasutusest

Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või -kulude real.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000 EUR**Rendid**

Ettevõtte kajastab kapitalirenti bilansis vara ja kohustusena, renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Intressikulu kajastatakse kuluna rendiperioodi jooksul. Kapitalirenti tingimustel renditud vara amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik eluiga.

Maarendi lepingutest tulenev rendimaks kajastatakse jooksva aasta kuluna.

Finantskohustised

Lühiajalised finantskohustised (laenude lühiajalised osad, võlad tarnijatele, viitvõlad jne) kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas. Kõik finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldavad ka kõiki soetamisega otseselt seotud kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansipäevast või kui pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on kaheteist kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalisena.

Arvelduslaen on kajastatud bilansis lühiajalise laenukohustisena.

Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud. Finantskohustuse eemaldamisel bilansist kajastatakse kohustuse bilansilise maksumuse ja tema eest makstud tasu vahet kasumiaruandes tulu või kuluna.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, kus leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmisel perioodil tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimuslike kohustustena. Vastavat kohustust kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema bruto soetusmaksumuses; tasuta saadud vara soetusmaksumus on null. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisega seonduvad tulud ja kulud kajastatakse kasumiaruandes kirjetel "muud äritulud või muud ärikulud".

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulisemad omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle. Müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Kulud

Kulud toodangu saamiseks ja realiseerimiseks ning muud tegevuskulud kajastatakse kasumiaruandes kuluna selles perioodis, millal need on aluseks ja eelduseks toodangu saamisel. Tulevaste perioodide kulude ettemaksed kajastatakse bilansis ettemaksetena. Ettevõtte kulud kajastatakse kasumiaruandes kulukirjetel "kaubad, toore, materjal ja teenused", "mitmesugused tegevuskulud", "tööjõukulud", "põhivara kulum ja väärtuse langus" ning "intressikulud".

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates

01.01.2015 on maksumäär 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Alates 01.01.2019 kohaldub TuMS §4 lg 5 ja §50 alusel regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14/86 dividendide netosummast.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse bilansis kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samas perioodis, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Seotud osapooled

Ettevõtte seotud osapoolteks loetakse järgmisi isikuid:

1. tegev ja kõrgem juhtkond ja nimetatud isikute lähedased pereliikmed (abikaasa, elukaaslane, laps) ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju [1] all olevad ettevõtted;
2. emaettevõtte (ning emaettevõtet kontrollivad või selle üle mõju omavad isikud);
3. olulise osalusega eraisikust omanikud (v.a. juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte äriolukorrale ja nimetatud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted);
4. tütarettevõtted;
5. teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (nt emaettevõtte ülejäänud tütarettevõtted);
6. sidusettevõtted.

[1] Kontrolli või oluline mõju kaasneb üldjuhul kas osalusega ettevõtte kapitalis või kuulumisega juhtorganitesse.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Pangakonto	44 512	590 182
Kassa	3 632	1 093
Kokku raha	48 144	591 275

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	736 268	736 268	0	
Ostjatelt laekumata arved	736 268	736 268	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	190 782	190 782	0	5
Laenunõuded	6 297 756	5 907 756	390 000	19
Muud nõuded	261 752	261 752	0	
Intressinõuded	39 968	39 968	0	19
Viitlaekumised	221 784	221 784	0	13
Ettemaksed	1 598	1 598	0	
Muud makstud ettemaksed	1 598	1 598	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	7 488 156	7 098 156	390 000	

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	601 388	601 388	0	
Ostjatelt laekumata arved	601 388	601 388	0	
Laenunõuded	3 159 818	2 769 818	390 000	19
Muud nõuded	341 106	341 106	0	
Intressinõuded	27 261	27 261	0	19
Viitlaekumised	313 845	313 845	0	13
Ettemaksed	1 598	1 598	0	
Muud makstud ettemaksed	1 598	1 598	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 103 910	3 713 910	390 000	

Nõuete allahindlusi ei ole tehtud aruandeperioodil ega võrdlusperioodil.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Tooraine ja materjal	1 240 431	268 703
Lõpetamata toodang	144 640	146 318
Valmistoodang	1 975 176	1 429 512
Ettemaksed varude eest	191 782	0
Kokku varud	3 552 029	1 844 533

Varude allahindlusi ei ole aruandeperioodil tehtud. Võrdlusperioodil (2021) kanti varusid maha 5730 euro väärtuses. Mahakandmine kajastub lisas 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2022		31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	-48 716	0	66 331
Üksikisiku tulumaks	0	56 253	0	51 305
Erisoodustuse tulumaks	0	170	0	53
Sotsiaalmaks	0	96 183	0	86 333
Kohustuslik kogumispension	0	3 373	0	3 520
Töötuskindlustusmaksed	0	6 601	0	6 011
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	3 417	0	3 320
Ettemaksukonto jääk	190 782		0	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	190 782	117 281	0	216 873

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni viie aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele täiendava maksusumma.

Maksude ettemaksed ja maksuvõlad on kajastatud lisas 3 ja 11.

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

											Kokku
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad			Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed			Lõpetamata projektid	Ettemaksed		
31.12.2021											
Soetusmaksumus	289 470	10 831 123	249 230	3 562	7 596 871	7 849 663	20 843	0	69 536	69 536	19 060 635
Akumuleeritud kulum	0	-3 177 853	-183 619	-2 199	-5 742 511	-5 928 329	-12 799	0	0	0	-9 118 981
Jääkmaksumus	289 470	7 653 270	65 611	1 363	1 854 360	1 921 334	8 044	0	69 536	69 536	9 941 654
Ostud ja parendused	103 978	302 505	0	0	1 663 770	1 663 770	13 750	326 711	38 563	365 274	2 449 277
Amortisatsioonikulu	0	-461 035	-35 577	-627	-875 037	-911 241	-3 223	0	0	0	-1 375 499
Müügid (jääkmaksumuses)	0	0	-4 617	0	-234 638	-239 255	0	0	0	0	-239 255
Ümberliigitamised	0	168 982	0	0	0	0	0	-168 982	0	-168 982	0
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest	0	168 982	0	0	0	0	0	-168 982	0	-168 982	0
31.12.2022											
Soetusmaksumus	393 448	11 302 610	239 996	2 746	8 235 138	8 477 880	34 593	157 729	108 099	265 828	20 474 359
Akumuleeritud kulum	0	-3 638 888	-214 579	-2 010	-5 826 683	-6 043 272	-16 022	0	0	0	-9 698 182
Jääkmaksumus	393 448	7 663 722	25 417	736	2 408 455	2 434 608	18 571	157 729	108 099	265 828	10 776 177

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2022	2021
Masinad ja seadmed	544 167	101 833
Transpordivahendid	4 167	1 200
Muud masinad ja seadmed	540 000	100 633
Kokku	544 167	101 833

Ettevõtte on 31.12.2022.a. seisuga kasutuses täielikult amortiseerunud põhivara soetusmaksumusega 3 693 778 eurot.

Põhivara allahindlusi ei ole tehtud aruandlusperioodil ega võrdlusperioodil.

Lisa 7 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad				Kokku
	Loomsed varad	Vili	Rohumaad	
31.12.2020	3 808	0	0	3 808
Müügid	-73 899	0	0	-73 899
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	74 664	0	0	74 664
Muud muutused	-1 445	0	0	-1 445
31.12.2021	3 128	0	0	3 128
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	552	0	0	552
Müügid	-82 864	0	0	-82 864
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	0	0	0	0
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	87 084	0	0	87 084
Muud muutused	-3 260	0	0	-3 260
31.12.2022	4 640	0	0	4 640
Põhivarad				Kokku
	Loomsed varad	Vili	Rohumaad	
31.12.2020	2 580 140	0	0	2 580 140
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	225 397	0	0	225 397
Müügid	-471 641	0	0	-471 641
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	547 366	0	0	547 366
Muud muutused	-52 202	0	0	-52 202
31.12.2021	2 829 060	0	0	2 829 060
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	107 824	0	0	107 824
Müügid	-767 114	0	0	-767 114
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	692 516	0	0	692 516
Muud muutused	-66 786	0	0	-66 786
31.12.2022	2 795 500	0	0	2 795 500

Soetusmaksumuse meetod

Käibevarad				Kokku
	Loomsed varad	Vili	Rohumaad	
31.12.2020	0	366 477	0	366 477
Soetused	0	641 829	0	641 829
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	0	-366 477	0	-366 477
31.12.2021	0	641 829	0	641 829
Soetused	0	249 158	0	249 158
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	0	-641 829	0	-641 829
31.12.2022	0	249 158	0	249 158
Põhivarad				Kokku
	Loomsed varad	Vili	Rohumaad	
31.12.2020				
Soetusmaksumus	0	0	113 100	113 100
Akumuleeritud kulum	0	0	0	0
Jääkmaksumus	0	0	113 100	113 100
Soetused	0	0	40 055	40 055
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	0	0	-28 275	-28 275
31.12.2021				
Soetusmaksumus	0	0	124 880	124 880
Akumuleeritud kulum	0	0	0	0
Jääkmaksumus	0	0	124 880	124 880
Soetused	0	0	12 816	12 816
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	0	0	-38 289	-38 289
31.12.2022				
Soetusmaksumus	0	0	99 407	99 407
Akumuleeritud kulum	0	0	0	0
Jääkmaksumus	0	0	99 407	99 407

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades		
	2022	2021
Loomsed varad	825 117	400 475
Kokku	825 117	400 475

Lisa 8 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
SEB Liising	879 543	206 441	673 102	0	1,45%-2,44% + 6 kuu EURIBOR	EUR	2027	
Luminor Liising	601 028	73 291	527 737	0	1,29%-2,20% + 3 kuu EURIBOR	EUR	2027	
Swedbank Liising	214 721	32 532	182 189	0	1,65% + 6 kuu EURIBOR	EUR	2027	
Kapitalirendikohustised kokku	1 695 292	312 264	1 383 028	0				10

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
SEB Liising	491 109	141 209	349 900	0	1,45%-2,44% + 6 kuu EURIBOR	EUR	2026	
Luminor Liising	428 042	47 902	380 140	0	1,29%-1,33% + 3 kuu EURIBOR	EUR	2026	
Kapitalirendikohustised kokku	919 151	189 111	730 040	0				10

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2022	31.12.2021
Masinad ja seadmed	1 728 745	990 410
Kokku	1 728 745	990 410

Lisa 9 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2022	2021	Lisa nr
Kasutusrendikulu	851 714	695 644	16
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest			
	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
12 kuu jooksul	855 000	749 000	
1-5 aasta jooksul	3 420 000	2 996 000	

Lisa 10 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Agrone OÜ	1 491 946	235 571	1 256 375	0	3,7%	EUR	2030	19
Pikaajalised laenud kokku	1 491 946	235 571	1 256 375	0				
Kapitalirendikohustised kokku	1 695 292	312 264	1 383 028	0				8
Laenukohustised kokku	3 187 238	547 835	2 639 403	0				

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Agrone OÜ	798 657	108 908	689 749	0	3,7%	EUR	2030	19
Pikaajalised laenud kokku	798 657	108 908	689 749	0				
Kapitalirendikohustised kokku	919 151	189 111	730 040	0				8
Laenukohustised kokku	1 717 808	298 019	1 419 789	0				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2022	31.12.2021
Maa	8 533	8 533
Ehitised	7 663 722	7 653 270
Masinaid ja seadmed	1 728 745	990 410
Kokku	9 401 000	8 652 213

Lisa 11 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	520 498	520 498	19
Võlad töövõtjatele	309 834	309 834	12
Maksuvõlad	117 281	117 281	5
Muud võlad	2 802	2 802	
Dividendivõlad	1 852	1 852	
Muud viitvõlad	950	950	
Kokku võlad ja ettemaksed	950 415	950 415	
	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	357 905	357 905	19
Võlad töövõtjatele	284 549	284 549	12
Maksuvõlad	216 873	216 873	5
Muud võlad	3 972	3 972	
Dividendivõlad	1 852	1 852	
Muud viitvõlad	2 120	2 120	
Kokku võlad ja ettemaksed	863 299	863 299	

Maksuvõlad on kajastatud lisas 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad.

Lisa 12 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Töötasude kohustis	90 203	84 174	
Puhkusetasude kohustis	219 633	200 375	
Kokku võlad töövõtjatele	309 836	284 549	11

Lisa 13 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

	31.12.2020	Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2021	Lisa nr
	Nõuded			Nõuded	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Loomade heaolu toetus	10 244	10 244	6 804	6 804	
keskkonnasõbraliku majandamise toetus	189 575	189 575	184 069	184 069	
Erakorraline toetus	0	70 312	119 513	49 201	
Ühtne pindalatoetus	0	533 141	533 141	0	
Rohestamine	0	243 151	243 151	0	
Praktikatoetus	0	6 117	6 117	0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	199 819	1 052 540	1 092 795	240 074	3, 15
Kokku sihtfinantseerimine	199 819	1 052 540	1 092 795	240 074	3, 15
	31.12.2021	Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2022	Lisa nr
	Nõuded			Nõuded	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Loomade heaolu toetus	6 804	6 804	6 868	6 868	
keskkonnasõbraliku majandamise toetus	184 069	184 069	200 336	200 336	
Erakorraline toetus	49 201	49 201	0	0	
Ühtne pindalatoetus	0	519 990	528 245	8 255	
Rohestamine	0	236 961	240 723	3 762	
Praktikatoetus	0	0	1 364	1 364	
Piima turutoetus	0	44 061	44 061	0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	240 074	1 041 086	1 021 597	220 585	3, 15
Kokku sihtfinantseerimine	240 074	1 041 086	1 021 597	220 585	3, 15

Sihtfinantseerimine on saadud PRIA-lt. Aruandeperioodil ega võrdlusperioodil ei ole sihtfinantseerimise summasid tagastatud.

Lisa 14 Müügitulu

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes			
Müük Euroopa Liidu riikidele			
Läti	8 772 629	74 400	
Eesti	3 161 842	7 438 911	19
Leedu	50 414	0	
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	11 984 885	7 513 311	
Kokku müügitulu	11 984 885	7 513 311	
Müügitulu tegevusalade lõikes			
Piim	8 484 971	5 930 405	
Loomad	825 117	466 310	
Taimekasvatus	1 854 661	560 044	19
Renditulu	61 018	37 763	
Muu müük	759 118	518 789	
Kokku müügitulu	11 984 885	7 513 311	

Müügitulus on kajastatud tehingud seotud osapooltega (lisa 19).

2022. aasta müügitulu kasvu olulisemad muutujad on olnud müügihindade kasv ning toodangu tõus nii piima kui ka teraviljade ja rapsi osas.

Lisa 15 Muud äritulud

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	304 911	73 666	
Sihtfinantseerimisega seotud tulu	1 021 598	1 092 795	13
Muud	0	5	
Kokku muud äritulud	1 326 509	1 166 466	

Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Tooraine ja materjal	4 177 918	2 984 322	
Varude allahindlus ja mahakandmine	0	5 730	4
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	28 703	120	
Müügi eesmärgil ostetud teenused	5 984	16 952	
Energia	670 392	359 081	
Elektrienergia	224 313	117 963	
Kütus	446 079	241 118	
Maarent	851 714	695 795	9, 19
Üür ja rent	0	1 800	
ostetud teenused	310 859	315 898	
Muud	23 087	28 926	
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	6 068 657	4 408 624	

Ostude seas kajastuvad ostud seotud osapooltelt (lisa 19).

Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Üür ja rent	6 359	4 449	
Mitmesugused bürookulud	411 184	318 502	19
Koolituskulud	2 501	725	
Riiklikud ja kohalikud maksud	0	402	
Muud	35 961	2 542	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	456 005	326 620	

Ostude seas kajastuvad ostud seotud osapooltelt (lisa 19).

Lisa 18 Tööjõukulud

(eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	1 585 061	1 405 013
Sotsiaalmaksud	457 321	403 174
Haigushüvitis	8 902	6 445
Kokku tööjõukulud	2 051 284	1 814 632
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	59	59
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	60	60
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	1	1

Lisa 19 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Agrone OÜ
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	Falber OÜ
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Eesti

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Nõuded ja ettemaksed			
Emaettevõtja	5 918 177	2 775 332	3
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	29 547	72 141	3
Kokku nõuded ja ettemaksed	5 947 724	2 847 473	
Laenukohustised			
Emaettevõtja	235 570	108 908	10
Kokku laenukohustised	235 570	108 908	
Võlad ja ettemaksed			
Emaettevõtja	35 853	27 067	11
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	8 865	0	11
Kokku võlad ja ettemaksed	44 718	27 067	

PIKAAJALISED	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Nõuded ja ettemaksed			
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	390 000	390 000	3
Kokku nõuded ja ettemaksed	390 000	390 000	
Laenukohustised			
Emaettevõtja	1 256 374	689 748	10
Kokku laenukohustised	1 256 374	689 748	

ANTUD LAENUD	31.12.2020	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	31.12.2021	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Emaettevõtja	3 421 753	17 292 334	17 944 269	2 769 818	34 566	3
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	390 000	0	0	390 000	7 800	3
Kokku antud laenud	3 811 753	17 292 334	17 944 269	3 159 818	42 366	

ANTUD LAENUD	31.12.2021	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Emaettevõtja	2 769 818	19 042 723	15 904 785	5 907 756	91 737	3
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	390 000	0	0	390 000	7 800	3
Kokku antud laenud	3 159 818	19 042 723	15 904 785	6 297 756	99 537	

LAENUKOHUSTISED	31.12.2020	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2021	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Emaettevõtja	0	897 883	99 227	798 656	27 189	10
Kokku laenukohustised	0	897 883	99 227	798 656	27 189	

LAENUKOHUSTISED	31.12.2021	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Emaettevõtja	798 656	866 970	173 681	1 491 945	44 016	10
Kokku laenukohustised	798 656	866 970	173 681	1 491 945	44 016	

MÜÜDUD	2022			2021	
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Teenused	Põhivara
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	64 307	735 251	0	0	0
Kokku müüdid	64 307	735 251	0	0	0

OSTETUD	2022			2021	
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Teenused	Põhivara
Emaettevõtja	0	306 367	0	291 499	0
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	739 569	634 120	0	575 800	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0	0	0	2 200 000
Kokku ostetud	739 569	940 487	0	867 299	2 200 000

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2022	2021
Arvestatud tasu	85 624	66 519

Seotud osapoolte nõuete allahindlusi ei ole tehtud aruandlusperioodil ega võrdlusperioodil.

Juhatuse liikme lepingu lõppemisel ei ole juhatuse liikmetele ette nähtud soodustusi.

Emaettevõttele antud laenu puhul on tegemist arvelduskrediidiga. Seotud osapooltele antud laenude intressimäär 2,00%-2,25%, alusvaluuta EUR.

Müügid seotud osapooltele on kajastatud lisas 14 Müügitulu. Tehtud kulutused seotud osapooltelt kajastatud lisades 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused ja lisas 17 Mitmesugused tegevuskulud.

Lisa 20 Tingimuslikud kohustised ja varad (eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	16 356 328	16 971 430
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	4 089 082	4 242 857
Kokku tingimuslikud kohustised	20 445 410	21 214 287

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 15.12.2023

Aktsiaselts Vändra (registrikood: 10052854) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MARGUS MULD	Juhatuse liige	15.12.2023

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts Vändra aktsionäridele

Arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Aktsiaselts Vändra (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Mida me auditeerisime

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- bilanssi seisuga 31. detsember 2022;
- kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Ettevõttest ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduuri sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Oksana Popova
Vandeauditor, litsents nr 633

Jana Weber
Vandeauditor, litsents nr 737

AS PricewaterhouseCoopers
Tegevusluba nr 6
Tatari 1, 10116 Tallinn

15. detsember 2023
Tallinn, Eesti

Audiitorite digitaalallkirjad

Aktsiaselts Vändra (registrikood: 10052854) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
OKSANA POPOVA	Vandeaudiitor	15.12.2023
JANA WEBER	Vandeaudiitor	15.12.2023

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2022
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	16 971 430
Aruandeaasta kasum (kahjum)	3 473 980
Kokku	20 445 410
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	20 445 410
Kokku	20 445 410

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Piimakarjakasvatus	01411	11984885	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 5203971
E-posti aadress	vandra@agrone.ee